

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Warszawa, dn. 29.9. 1930 r.

Nr AP. 2001/1.

Dręczenie tresowanych zwierząt.

O K Ó L N I K Nr 174.

Do

P. P. Wojewodów (wszystkich) i
P. Komisarza Rządu m.st. Warszawy.

Idea ochrony zwierząt, której celem jest nie tylko pomoc bezbronnyemu stworzeniu, lecz także pielęgnowanie lepszych instyktów natury ludzkiej wśród społeczeństwa oraz łagodzenia obyczajów, znajduje coraz większe rozpowszechnienie i zrozumienie wśród najszerzych warstw ludności kraju.

Pocieszającym objawem jest, że nie tylko towarzystwa, mające na celu opiekę nad zwierzętami, ale i młodzież szkolna, zwracają się do władz z interwencjami, wskazując na niehumanitarne obchodzenie się poszczególnych właścicieli ze swymi zwierzętami, a w szczególności wędrownych właścicieli dzikich zwierząt jak: cyganów z tresowanymi niedźwiedziami, właścicieli menażeryj, włóczędzów z katarynkami i drobnymi tresowanymi zwierzętami i t. p.

Zdarza się często, że różne drobne zwierzęta, menażerje i t. p. eksploatowane są przez ludzi nie znających nawet prymitywnych zasad obchodzenia się ze zwierzętami, skutkiem czego zwierzętom tym niepotrzebnie zadawane są cierpienia, które ze stanowiska przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 332) uważać należy za wzbronione znęcanie się.

Za wzbronione znęcanie się uważać należy w szczególności nieodpowiednie pomieszczenie zwierząt podczas transportu oraz w miejscu pokazu zwierzęcia, ale również srogie obchodzenie się ze zwierzętami w celu wymuszenia produkcji.

Za bezwarunkowo wzbronione należy również uważać produkowanie wobec publiczności karmienia niektórych dzikich zwierząt żywymi zwierzętami.

Ponieważ wspomniane wypadki powtarzają się często i przyczyniają się swym widokiem do zwyrodniania ludzkich instyktów u widzów, jest niezbędnym zwrócenie bacniejszej uwagi na te objawy przy jaknajdalej idą-

cem wykorzystaniu miejscowych stowarzyszeń mających na celu ochronę zwierząt.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi zatem P. P. Wojewodów (P. Komisarza Rządu) o zwrócenie uwagi na wszelkie cyrki, menażerje, budy jarmaczne, bandy cyganów, i w ogóle wszelkie osoby produkujące zwierzęta tresowane oraz wszelkie zwierzęta więzione i w razie ujawnienia faktów niehumanitarnego obchodzenia się ze zwierzętami, o występowanie przeciwko winowajcom na drogę prawa, na zasadzie przepisów wymienionego rozporządzenia o ochronie zwierząt.

W szczególności niezależnie od sankcyj karnych, które stosowane będą do winnych w drodze właściwego postępowania, władze powiatowe administracji ogólnej w najszerzym zakresie powinny czynić użytek z uprawnień przysługujących im w myśl art. 9 rozporządzenia o ochronie zwierząt i powierzać leczenie wspomnianych w tym art. zwierząt m. in. także zakładom leczenia zwierząt. Za zakłady najlepiej nadające się do powierzenia dzikich zwierząt celem leczenia należy uważać zwierzyńce (ogrody zoologiczne) w kraju, które pozostają pod naukowym kierownictwem (np. w Warszawie).

Z uwagi jednak na to, że na wspomnianych ogrodach zoologicznych nie spoczywa obowiązek przyjmowania każdego chorego dzikiego zwierzęcia do leczenia, winny wspomniane władze zapewnić sobie zgóry możliwość przesyłania do nich takich zwierząt.

Weisbrot

Dyrektor Departamentu

392.

O K Ó L N I K

Urzędu Wojewódzkiego Kieleckiego Nr 169
z dnia 6 października 1930 r.

(IV-866) o opłatach stemplowych od podań
w sprawach wodnych.

Do

Wszystkich Panów Starostów
województwa kieleckiego

Urząd Wojewódzki udziela w załączeniu (poniżej) do wiadomości, ogłoszoną w Nr 17 Dziennika Urzędowego Min. Skarbu z 1930 r. pod Nr 281, wykładnię w sprawie opłat uiszczanych przez spółki wodne, celem zastosowania się do wyrażonych w niej zaopatrzań